

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610-11629812
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

29 Ocak 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat DEMİRER
Bakan

EK:

-Dosya (1 Takım)

7/19426 - 19427 GK 51

7/19604 - 19606 GK 53

7/19903 - 19904 GK 59

7/20030 - 20031 GK 62

7/20153 - 20155 GK 64

7/20351 GK 66

7/20353 GK 66

**AMASYA MİLLETVEKİLİ
SAYIN REŞAT KARAGÖZ'ÜN
TBMM 7/20030 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR

Samsun Ladik'ten doğarak Amasya'da Yeşilirmak ile birleşen, Türkiye'nin tersine akan tek akarsuyu olma özelliği taşıyan Tersakan Çayı'ndaki kirlilik ve yaymış olduğu kötü kokudan başta Göllü Bağları Bahçeleriçi ve 55 Evler mahalleleri sakinleri olmak üzere pek çok vatandaşımızı olumsuz etkilemektedir. Çayın Samsun Havza'daki bölümü tertemizken, akış yolu boyunca sanayi tesislerinin atıkları, kanalizasyon suları ve hayvan çiftlikleri atıkları nedeniyle Karadeniz'in en kirli akarsuyu haline gelmiştir. Vatandaşlarımız kötü koku yayan ve hastalık tehdidi olan Tersakan'ın ıslah edilmesini ve bu kirliliğe çözüm bulunmasını talep etmektedir.

Bu bağlamda;

- 1) Tersakan Çayı'ndan hangi sıklıkta numune alınarak analiz yapılmaktadır? Bunların sonuçları nelerdir?
- 2) Tersakan'a dökülen sanayi atıkları nedeniyle bugüne kadar kaç şikayet dilekçesi ulaştırılmıştır? Bu şikayetlerle ilgili hangi işlemlerle yapılmıştır?
- 3) Son 10 yılda atıklarını Tersakan'a deşarj eden kaç firma hakkında, ne tür işlem yapılmıştır?
- 4) Tersakan'ın kirlilikten arındırılması için planlanan/yürütülen bir çalışma var mıdır? Var ise bu çalışma ne zaman tamamlanacaktır?
- 5) Tersakan'da meydana gelen kötü koku ve renk değişiminin sebebi nedir?

CEVAPLAR

1) Yüzeysel Sular ve Yeraltı Sularının İzlenmesine Dair Yönetmelik kapsamında İl Tarım ve Orman Müdürlüğü tarafından Tersakan Çayı'nın belirli noktalarından ayda 1 kez, Yeşilirmak ve diğer yan kollarından ise 6 ayda 1 kez numune alınmaktadır.

2) 2024 yılı içerisinde Bakanlığımız gelen ALO 181 Çağrı Merkezi üzerinden 18 adet, CİMER üzerinden 11 adet Tersakan Çayı'ndan kaynaklı kötü koku oluştuğu ile ilgili şikayette bulunulmuştur. Tüm şikayetlere istinaden Tersakan Çayı boyunca denetim yapılmıştır. Tersakan Çayı'na deşarjı bulunan Atık Su Arıtma Tesisleri kontrol edilmiş ve deşarj noktalarına bakılmıştır.

3) Bakanlığımız tarafından son 10 yılda Tersakan Çayı'na atık bırakan tesis ve gerçek kişilere uygulanan idari para cezaları:

2015: 1 adet tüzel, 1 adet gerçek kişiliğe toplam 47.658 TL

2016: 3 adet tüzel, 3 adet gerçek kişiliğe toplam 154.635 TL

2017: 1 adet tüzel kişiliğe toplam 101.950 TL

2018: 5 adet tüzel, 81 adet gerçek kişiliğe toplam 496.010 TL

2020: 2 adet tüzel, 6 adet gerçek kişiliğe toplam 182.728 TL

2021: 2 adet tüzel, 6 adet gerçek kişiliğe toplam 209.915 TL

2022: 2 adet gerçek kişiliğe toplam 29.466 TL

2024: 1 adet tüzel, 7 adet gerçek kişiliğe toplam 115.625TL

Olmak üzere son 10 yıllık toplam **1.337.987 TL**

4) Tarım ve Orman Bakanlığı Su Yönetimi Genel Müdürlüğü tarafından Yeşilirmak Nehir Havza Yönetim Planı ve Yeşilirmak Havzası Kuraklık Yönetim Planı hazırlanmıştır. Ayrıca Yeşilirmak Havzası Kalkınma Birliği tarafından Yeşilirmak Havza Gelişim Projesi ve Yeşilirmak Entegre Su Kaynakları Yönetimi Planı hazırlanmıştır.

5) Son yıllarda yağışların olmayışı, Havza İlçesinden çok az miktarda Suluova'ya su girişi olması bunun da Yedikır barajını besleme noktasında DSİ çeltek regülatörü tarafından Yedikır barajına yönlendirilmesi sonucu Tersakan Çayının yatağına su bırakılmadığı ve ayrıca Tersakan Çayındaki suyun neredeyse tamamının Suluova İlçesinden kaynaklı atık su olduğu görülmektedir. Konu ile ilgili olarak alınması gereken önlemlere ilişkin kararlar belirlenmiş olup, ilgili kurum ve kuruluşların görev ve sorumlulukları kapsamında tüm kurumlar tarafından konuya ilişkin gerekli hassasiyetin gösterilmesi talep edilmiştir.